

SVEUČILIŠĆE
JOSIPA JURJA
SCROSSMAYERA
U OSIJEKU

FILOZOFSKI
FAKULTET

VREDNOVANJE I OCJENJIVANJE RADA STUDENATA NA FILOZOFSKOM FAKULTETU

Upute za sveučilišne nastavnike

OSIJEK, siječanj 2013.

Dokument su izradili:

doc. dr. sc. Dubravka Božić Bogović

Sanja Španja

dr. sc. Leonard Pon

doc. dr. sc. Vesna Bagarić Medve

izv. prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog

doc. dr. sc. Ivana Jozić

dr. sc. Ana Kurtović

dr. sc. Ljubica Matek

SADRŽAJ

1. UVOD	4
2. VREDNOVANJE RADA STUDENATA	5
2.1. OSNOVNI POJMOVI	5
2.2. VREDNOVANJE I OCJENJIVANJE	6
3. PRIMJERI VREDNOVANJA I OCJENJIVANJA RADA STUDENATA	8
PREPORUČENA LITERATURA	19

1. UVOD

Svrha dokumenta *Upute za vrednovanje i ocjenjivanje rada studenata na Filozofskom fakultetu u Osijeku* (u daljnjem tekstu: *Upute*) jest:

- usustaviti način i prikaz vrednovanja rada studenata na Filozofskom fakultetu
- nastavnicima pružiti pomoć u procesu razrade vrednovanja rada studenata u okviru kolegija
- studentima omogućiti potpuniji uvid i bolje razumijevanje procesa vrednovanja njihova rada.

Dokument obuhvaća dva osnovna poglavlja. U prvom se poglavlju definiraju ključni pojmovi te navode i pojašnjavaju odrednice vrednovanja rada studenata. Drugo poglavlje donosi primjere vrednovanja rada studenata na različitim kolegijima. Navedenim je primjerima svrha prikazati mogući način vrednovanja i ocjenjivanja studenata.

Pri izradi ovoga dokumenta uvaženi su *Pravilnik o studijima i studiranju na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku*, dokumenti koji prate i usmjeravaju provedbu Bolonjskog procesa, stručna literatura i primjeri dobre prakse.

2. VREDNOVANJE RADA STUDENATA

2. 1. Osnovni pojmovi

U stručnoj se literaturi iz područja pedagogije, edukacijske psihologije te jezičnoga testiranja kao ključni pojmovi u okviru teme posvećene vrednovanju pojavljuju pojmovi *vrednovanje* i *ocjenjivanje*. Uz te se pojmove u literaturi objašnjavaju i sljedeći pojmovi: *procjenjivanje*, *praćenje*, *ispitivanje* i *provjeravanje*. U svrhu pojašnjenja tih pojmova provedena je usporedna analiza njihovih određenja u literaturi iz navedenih područja. Ishod su te analize definicije pojmova relevantnih za ovaj dokument.

Vrednovanje predstavlja davanje suda o znanju i umijeću studenta (vrednovanje u užem smislu ili procjenjivanje), ali i davanje suda o uspješnosti programa koji student pohađa. U tom smislu navedeni pojam može uključivati i primjerenost načina procjenjivanja u odnosu na okolnosti procjenjivanja te njegovu smislenost. Vrste vrednovanja jesu sumativno i formativno vrednovanje.

Sumativno vrednovanje jest procjena ishoda učenja/poučavanja i govori o kvaliteti znanja nakon završenoga procesa učenja/poučavanja.

Formativno vrednovanje odnosi se na procjenu kvalitete procesa učenja/poučavanja i govori o predznanju ili znanju tijekom dijela procesa učenja/poučavanja.

Ocjenjivanje je postupak vrednovanja svih važnih činjenica o studentovim postignućima tijekom praćenja, provjeravanja i ispitivanja, a izražava se ocjenom u skladu sa zakonskim propisima.

Praćenje podrazumijeva sustavno bilježenje zapažanja o razvoju studentovih interesa, motivacije i sposobnosti, njegovih postignuća u ovladavanju sadržajima kolegija, njegova odnosa prema radu, postavljenim zadacima i odgojnim vrijednostima.

Provjeravanje se odnosi na sustavno praćenje, ispitivanje koje se provodi formalnim usmenim ili pismenim ispitima/testovima i drugim neformalnim postupcima te na vrednovanje studentovih postignuća i uspjeha u ostvarivanju ciljeva i zadaća kolegija tijekom semestra odnosno akademske godine. Praćenje i provjeravanje provode se usmeno (razgovor,

rasprava, izlaganje i dr.), pismeno (kolokvij, završni ispit, seminarski rad, portfolio i dr.) i kombinirano, tj. usmeno i pismeno.

2. 2. Vrednovanje i ocjenjivanje

Vrednovanje rada studenata temelji se na primjeni nacionalnoga brožčanoga sustava ocjenjivanja i, u pravilu, na primjeni Europskog sustava prijenosa bodova (ECTS) (usp. članak 67. i 68. Pravilnika o studijima i studiranju na Sveučilištu J. J. Strossmayera u Osijeku).

Vrednovanje i ocjenjivanje rada studenata u okviru kolegija treba biti povezano s postavljenim ciljevima i ishodima učenja u okviru kolegija. Pritom je moguće jedan element praćenja i provjeravanja povezati s različitim očekivanim ishodima učenja.

Opis vrednovanja, praćenja, provjeravanja i ocjenjivanja studenata u okviru kolegija sadržava:

1. oblike praćenja i provjeravanja

- usmeno
- pismeno
- usmeno i pismeno

2. elemente praćenja i provjeravanja

- pohađanje nastave
- kontinuirano praćenje (aktivnost na nastavi, priprema za nastavni sat, sudjelovanje u izvršavanju postavljenih zadataka, reflektivni osvrt na nastavne sadržaje...)
- kontinuirano praćenje i provjeravanje znanja (kratke provjere u obliku kolokvija, kvizova...)
- završni usmeni ispit
- završni pismeni ispit
- esej
- referat
- seminarski rad
- istraživanje
- praktični rad
- projekt
- portfolio

- nešto drugo.

U opisu načina vrednovanja i ocjenjivanja navode se oni elementi praćenja rada studenta koje su nositelji kolegija odabrali odnosno koji odgovaraju posebnostima kolegija. Za svaki odabrani element nastavnik određuje opterećenje studenta (udio u ECTS-bodovima). Za elemente iz kojih se izvodi konačna ocjena nastavnik opisuje način ocjenjivanja.

Pohađanje nastave element je praćenja rada studenta za koji se iskazuje samo opterećenje studenta u ECTS-bodovima. Taj element ne sudjeluje u konačnoj ocjeni studenta, ali može utjecati na odluku nositelja kolegija o dodjeli potpisa. Potpisom se potvrđuje da je student ispunio zadane obveze na kolegiju i da može pristupiti ispitu.

3. Kriteriji ocjenjivanja

Svaki nastavnik, polazeći od ciljeva kolegija i očekivanih ishoda, razrađuje kriterije ocjenjivanja. Razrada kriterija ocjenjivanja za odabrani element praćenja i provjeravanja sadrži opis izvedbe u okviru pojedine razine postignuća izražene ocjenom ili ocjenskim bodovima.

4. Bodovanje i način oblikovanja konačne ocjene

Studenti se vrednuju i ocjenjuju u odabranim elementima praćenja i provjeravanja studenata. To mogu biti bilo koji elementi navedeni u točki 2., osim elementa *pohađanje nastave*. Udio pojedinog elementa u konačnoj ocjeni izražava se u postocima na skali od 0 do 100%.

Prolazna ocjena na preddiplomskom studiju ne može biti niža od 40% ostvarenih bodova odnosno ostvarenog udjela u ocjeni, a na diplomskom studiju ne može biti niža od 50% (usp. članak 67., stavak 1. Pravilnika o studijima i studiranju na Sveučilištu J. J. Strossmayera u Osijeku).

Konačni uspjeh izražava se ocjenama: 5 (izvrstan), 4 (vrlo dobar), 3 (dobar), 2 (dovoljan), 1 (nedovoljan).

U indeks studenta unosi se samo prolazna konačna ocjena, tj. ocjena od 2 do 5. U ISVU se bilježi i neprolazna ocjena. Nositelj kolegija unosi ocjene u ISVU i indeks.

ECTS-bodovi

ECTS-bodovi dodjeljuju se kolegijima u okviru studijskog programa, temeljeno na realnoj procjeni količine opterećenja prosječnog studenta potrebne za postizanje ishoda učenja predviđenih kolegijem i studijskim programom. Dodjeljivanje bodova temelji se na razumnom i

realnom opterećenju prosječnog studenta, ne bi li ih tako se zaštitilo od prezahtjevnih ili previše lakih programa. Takav sustav pomaže nastavnicima u oblikovanju i provedbi izvedivog programa studija.

ECTS-bodovi za pojedinu aktivnost na kolegiju dodjeljuju se na temelju vremenskog opterećenja studenata: 1 ECTS označava 30 radnih sati (1 radni sat = 60 minuta). Naprimjer za pohađanje nastave dodjeljuje se 0,375 ECTS-bodova za svakih 15 sati nastave (odnosno 0,75 za 30 sati itd.), neovisno o kojem se obliku nastave radi. Dakle u obzir se uzima vrijeme provedeno na nastavi, a ne kognitivni napor potreban za obavljanje različitih aktivnosti na nastavi. Iskazano opterećenje moguće je zaokružiti na 1 ili 2 decimale.

Prema tome, nastavnici procjenjuju koliko je prosječnom studentu vremena potrebno za izvršenje određene aktivnosti predviđene u okviru kolegija. Opterećenje studenata izraženo u ECTS-bodovima za svaku pojedinu aktivnost mora u konačnici odgovarati ukupnom broju ECTS-bodova koji je dodjeljen kolegiju.

Opis vrednovanja i ocjenjivanja studenata javno je dostupan. Osnovne odrednice vrednovanja (oblici i elementi praćenja i provjeravanja, bodovanje i način oblikovanja konačne ocjene) dio su godišnjeg Izvedbenog plana nastave koji se objavljuje na mrežnim stranicama Filozofskoga fakulteta uoči početka akademske godine. Nastavnik je obvezan na vrijeme obavijestiti nadležne o promjenama u opisu vrednovanja i ocjenjivanja studenata u tekućoj akademskoj godini. S načinom vrednovanja i ocjenjivanja na kolegiju nastavnik upoznaje studente na prvom satu nastave.

3. PRIMJERI VREDNOVANJA I OCJENJIVANJA RADA STUDENATA

PRIMJER 1. Uvod u lingvistiku za germaniste (2 + 0 + 1)

NAČIN VREDNOVANJA I OCJENJIVANJA¹

Oblici praćenja i provjeravanja	usmeno	pismeno	X	usmeno i pismeno
Elementi praćenja i provjeravanja	opterećenje u ECTS		udio (%) u ocjeni	
pohađanje nastave	1,1			–
referat	1			20%
aktivnost na seminarskoj nastavi	0,6			–
završni pismeni ispit	1,3			80%
Ukupno	4			100%
Način oblikovanja konačne ocjene				
U oblikovanju konačne ocjene uzimaju se u obzir ocjena iz referata i ocjena iz završnog pismenog ispita: 20% konačne ocjene čini ocjena iz referata, a 80% konačne ocjene čini ocjena iz završnog pismenog ispita.				
<i>Primjer oblikovanja konačne ocjene</i>				
Student je ostvario ocjenu 4 iz referata i 3 iz završnog ispita. Konačna ocjena izračunava se prema formuli: (ref. x 0,2) + (isp. x 0,8).				
U našem primjeru taj bi izračun izgledao ovako:				
$(4 \times 0,2) + (3 \times 0,8) = 0,8 + 2,4 = 3,2 = 3$.				
Konačna ocjena u ovome bi slučaju bila dobar (3).				
Ostale informacije relevantne za praćenje rada studenta, vrednovanje i ocjenjivanje				
Student ostvaruje pravo na potpis i pravo izlaska na završni pismeni ispit ako ispuni dva uvjeta: (1) tijekom nastave pripremio je i održao referat; (2) bio je nazočan na najmanje 70% održanih nastavnih sati.				

RAZRADA NAČINA VREDNOVANJA I OCJENJIVANJA²

Referat

Student priprema referat koji drži u okviru seminarske nastave. Referat se ocjenjuje na sljedeći način:

Element	Razina postignuća	Bodovi
Uručak	Uručak je oblikovan u skladu s dobivenim uputama (izgled uručka, potrebne informacije, popis literature, jezična točnost, primjereno oblikovanje ponuđenih sadržaja).	2
	Uručak ima pojedine nedostatke u formalnom smislu, ali je sadržajno (uglavnom) prihvatljiv.	1
	Uručak je loš; uočavaju se veliki propusti i u sadržajnom i u formalnom smislu.	0
Sadržaj	Temeljne ideje, pojmovi i problemi obrađeni su na primjeren način. Koristi se odgovarajuća terminologija. Sadržaj se povezuje s prije obrađenim temama. Student pokazuje kako vlada materijom.	6
	Uočavaju se problemi kod pojedinih elemenata vezanih uz sadržaj:	3

¹ Ovi su podaci sastavni dio Izvedbenog plana nastave.

² Ovi podaci nisu sastavni dio Izvedbenog plana nastave. Oni predstavljaju razradu načina vrednovanja po elementima, a nastavnik ih objašnjava studentima na početku semestra.

	student se uopće ne koristi terminologijom ili se njome koristi neprimjereno, pokazuje nerazumijevanje dijela materije, ne navodi primjere ili navodi primjere koji ne odgovaraju njegovu kontekstu. No unatoč uočenim nedostacima može se donijeti zaključak da je student djelomično uspio predstaviti materiju.	
	Student se ne koristi odgovarajućom terminologijom, pokazuje kako ne vlada materijom. Izlaganje je nekontekstualizirano i neprimjereno.	0
<i>Način izlaganja</i>	Nema značajnih primjedbi vezanih uz sljedeće elemente: jezik izlaganja, korištenje sredstvima i pomagalima, struktura referata (primjeren uvod, dobro strukturiran glavni dio, logičan zaključak), trajanje referata.	2
	Postoje nedostaci u jeziku i rukovanju odabranim sredstvima i pomagalima i/ili u trajanju referata, no struktura referata i sadržaj pojedinih dijelova time nisu ugroženi.	1
	Uočavaju se značajni nedostaci u svim navedenim kategorijama ili u većini.	0

Da bi referat bio pozitivno ocijenjen, student ni za jedan od navedenih elemenata ne smije dobiti 0 bodova. U slučaju da student u jednome od navedenih elemenata ima 0 bodova, mora ponovno održati izlaganje. Izlaganje se održava u okviru seminarske nastave i za njezina trajanja. Ako je student u svakome elementu postigao više od 0 bodova, bodovi se zbrajaju, a konačna ocjena iz referata izvodi se na temelju sljedeće skale:

Broj bodova	Ocjena
10	5
8, 9	4
6, 7	3
5	2

Završni pismeni ispit

Završni pismeni ispit sastoji se od niza zadataka koji sadržajno ravnomjerno pokrivaju cjelokupno nastavno gradivo. U pravilu se radi o zadacima višestrukog izbora, zadacima dopunjavanja i zadacima esejskog tipa.³ Ocjena iz završnog pismenog ispita izvodi se iz postotka točno riješenih zadataka, i to na temelju sljedeće skale:

Postotak točno riješenih zadataka	Ocjena
93-100	5
85-92	4
77-84	3
70-76	2

PRIMJER 2. Uvod u tekstnu lingvistiku (1 + 0 + 1)

NAČIN VREDNOVANJA I OCJENJIVANJA

Oblici praćenja i provjeravanja	usmeno	pismeno	X	usmeno i pismeno
Elementi praćenja i provjeravanja	opterećenje u ECTS		udio (%) u ocjeni	
pohađanje nastave	0,75		–	

³ Kao ogledni primjerak zadataka za završni pismeni ispit studentima se preporučuju zadaci iz knjige Velimira Petrovića „Einführung in die Linguistik für Germanisten“.

seminar	0,75	30%
aktivnost na seminarskoj nastavi	0,25	–
završni pismeni ispit	1,25	70%
Ukupno	3	100 %
Način oblikovanja konačne ocjene		
U oblikovanju konačne ocjene za studente na jednopredmetnom i dvopredmetnom studiju uzimaju se u obzir ocjena iz usmene prezentacije seminara i ocjena iz završnog pismenog ispita: 30% konačne ocjene čini ocjena iz seminara, a 70% konačne ocjene čini ocjena iz završnog pismenog ispita.		
<i>Primjer oblikovanja konačne ocjene za studente na jednopredmetnom i dvopredmetnom studiju</i>		
Student je ostvario ocjenu 4 iz seminara i 3 iz završnog ispita. Konačna ocjena izračunava se prema formuli: (sem. x 0,3) + (isp. x 0,7).		
U našem primjeru taj bi izračun izgledao ovako:		
$(4 \times 0,3) + (3 \times 0,7) = 1,2 + 2,1 = 3,3 = 3$.		
Konačna ocjena u ovome bi slučaju bila dobar (3).		
Ostale informacije relevantne za praćenje rada studenta, vrednovanje i ocjenjivanje		
Studenti na jednopredmetnom i dvopredmetnom studiju ostvaruju pravo na potpis i pravo izlaska na završni pismeni ispit ako ispune dva uvjeta: (1) tijekom nastave pripremili su i usmeno prezentirali seminar i (2) bili su nazočni na najmanje 70% održanih nastavnih sati.		

RAZRADA NAČINA VREDNOVANJA I OCJENJIVANJA

Seminar

Student priprema seminar koji drži u okviru seminarske nastave. Seminar se ocjenjuje na sljedeći način.

Element	Razina postignuća	Bodovi
Uručak	Uručak je oblikovan u skladu s dobivenim uputama (izgled uručka, potrebne informacije, popis literature, jezična točnost, primjereno oblikovanje ponuđenih sadržaja).	2
	Uručak ima pojedine nedostatke u formalnom smislu, ali je sadržajno (uglavnom) prihvatljiv.	1
	Uručak je loš; uočavaju se veliki propusti i u sadržajnom i u formalnom smislu.	0
Sadržaj	Temeljne ideje, pojmovi i problemi obrađeni su na primjeren način. Koristi se odgovarajuća terminologija. Sadržaj se povezuje s prije obrađenim temama. Student pokazuje kako vlada materijom.	6
	Uočavaju se problemi kod pojedinih elemenata vezanih uz sadržaj: student se uopće ne koristi terminologijom ili se njome koristi neprimjereno, pokazuje nerazumijevanje dijela materije, ne navodi primjere ili navodi primjere koji ne odgovaraju njegovu kontekstu. No unatoč uočenim nedostacima može se donijeti zaključak da je student djelomice uspio predstaviti materiju.	3
	Student se ne koristi odgovarajućom terminologijom, pokazuje kako ne vlada materijom. Izlaganje je nekontekstualizirano i neoprimjereno.	0
Način izlaganja	Nema značajnih primjedbi vezanih uz sljedeće elemente: jezik izlaganja, korištenje sredstvima i pomagalicama, struktura referata (primjeren uvod, dobro strukturiran glavni dio, logičan zaključak), trajanje referata.	2
	Postoje nedostaci u jeziku i rukovanju odabranim sredstvima i pomagalicama i/ili u trajanju referata, no struktura referata i sadržaj pojedinih dijelova time nisu ugroženi.	1
	Uočavaju se značajni nedostaci u svim navedenim kategorijama ili u većini.	0

Da bi seminar bio pozitivno ocijenjen, student ni za jedan od navedenih elemenata ne smije dobiti 0 bodova. U slučaju da student u jednome od navedenih elemenata ima 0 bodova, mora ponovno održati izlaganje. Izlaganje se održava u okviru seminarske nastave i za njezina trajanja. Ako je student u svakome elementu postigao više od 0 bodova, bodovi se zbrajaju, a konačna ocjena iz seminara izvodi se na temelju sljedeće skale:

Broj bodova	Ocjena
10	5
8, 9	4
6, 7	3
5	2

Završni pismeni ispit

Završni pismeni ispit sastoji se od pitanja koja sadržajno ravnomjerno pokrivaju cjelokupno nastavno gradivo. U pravilu se radi o analizi teksta uz pomoć odgovarajućih kategorija obrađenih tijekom nastave te o pitanjima koja pokrivaju teorijski dio nastave. Ocjena iz završnog pismenog ispita izvodi se iz postotka točno riješenih zadataka, i to na temelju sljedeće skale:

Postotak točno riješenih zadataka	Ocjena
90-100	5
80-89	4
70-79	3
60-69	2

PRIMJER 3. Organizacija informacija I (2 + 4 + 0)

NAČIN VREDNOVANJA I OCJENJIVANJA

Oblici praćenja i provjeravanja	usmeno	pismeno	X	usmeno i pismeno
Elementi praćenja i provjeravanja	opterećenje u ECTS		udio (%) u ocjeni	
pohađanje nastave	2,2			-
kontinuirano praćenje (čitanje literature)	0,4			10%
zadaci na predavanjima	0,6			15%
kontinuirano provjeravanje znanja	1,9			50%
praktičan rad na vježbama (katalogizacija)	0,9			25%
Ukupno	6			100 %
Način oblikovanja konačne ocjene				
Iz svih elemenata praćenja i provjeravanja student može ostvariti maksimalno 200 ocjenskih bodova, što čini 100% ocjene. Za prolaznu ocjenu student treba ostvariti minimalno 110 ocjenskih bodova ili 55% ocjene.				
Po elementima vrednovanja to znači da student može ostvariti sljedeći maksimalan broj ocjenskih bodova: kontinuirano praćenje: 20, esej i zadaci na predavanjima: 30, kontinuirano provjeravanje znanja: 100, praktičan rad na vježbama: 50.				
Skala je ocjenjivanja sljedeća: 110-125 ocjenskih bodova (55%-62%) = dovoljan (2), 126-159 ocjenskih bodova (63%-79%) = dobar (3), 160-179 ocjenskih bodova (80%-89%) = vrlo dobar (4), 180-200 ocjenskih bodova (90%-100%) = izvrstan (5).				
Ostale informacije relevantne za praćenje rada studenta, vrednovanje i ocjenjivanje				
Student ostvaruje pravo na potpis i polaganje ispita u slučaju ispunjavanja dvaju preduvjeta: (1) mora pohađati 70% nastave i (2) iz elemenata vrednovanja <u>kontinuirano praćenje, esej i zadaci na predavanjima te praktičan rad na vježbama</u> ostvario je minimalno 45 ocjenskih bodova. Studenti koji ne				

ostvare taj minimum bodova dužni su sljedeće akademske godine ponovno upisati i odslušati kolegij Organizacija informacija I.

RAZRADA NAČINA VREDNOVANJA I OCJENJIVANJA

Kontinuirano praćenje – maksimalan broj bodova 20

U ovom se segmentu prati kontinuirano čitanje odabranih članaka na temu organizacije informacija. Studenti svaki sat pišu kratak kviz iz pročitanoog članka. Rezultati kviza iskazuju se u postocima. Na kraju semestra računa se srednja vrijednost svih kvizova koji su se pisali tijekom semestra i preračunava u bodove. Studenti koji su tijekom semestra ostvarili prosjek manji od 40% dobivaju 0 ocjenskih bodova. Preračunavanje u bodove obavlja se na sljedeći način: (ostvareni % x 20). Naprimjer $56\% \times 20 = 11$ ocjenskih bodova

Zadaci na predavanjima – maksimalan broj ocjenskih bodova 30

Na predavanjima studenti izrađuju dva zadatka. Rezultati zadataka iskazuju se ocjenskim bodovima. FRBR-zadatak nosi 25 bodova, zadatak o aspektima kataloga 5.

Kontinuirano provjeravanje znanja – maksimalan broj ocjenskih bodova 100

Na predavanjima studenti pišu dva kolokvija i mogu ostvariti maksimalno 50 ocjenskih bodova. Rezultati kolokvija iskazuju se u postocima i preračunavaju kao i kvizovi (ostvareni % x 50). Npr. $89\% \times 50 = 45$ ocjenskih bodova.

Na vježbama studenti pišu dva kolokvija i rezultati se iskazuju ocjenskim bodovima. Kolokvij 1 sastoji se od 3 zadatka. Svaki zadatak donosi 10 bodova. Za uspješan prolaz potrebno je ostvariti 18 bodova (60%). Kolokvij 2 sastoji se od 2 zadatka. Svaki zadatak donosi 10 bodova. Za uspješan prolaz student mora ostvariti 50% (10 bodova).

Praktičan rad na vježbama – maksimalan broj ocjenskih bodova 50

Na vježbama studenti pišu 3 domaće zadaće i 3 zadatka na satu. Domaće zadaće nose svaka po 10 ocjenskih bodova, a zadaci na satu svaki po 5.

PRIMJER 4. Svjetska povijest ranog novog vijeka (1 + 0 + 1)

NAČIN VREDNOVANJA I OCJENJIVANJA

Oblici praćenja i provjeravanja	usmeno	pismeno	X	usmeno i pismeno
Elementi praćenja i provjeravanja	opterećenje u ECTS		udio (%) u ocjeni	
pohađanje nastave	0,7			-
kontinuirano praćenje (aktivnost na nastavi, priprema za nastavni sat, reflektivni osvrt na nastavne sadržaje)	0,5			25%
kontinuirano praćenje i provjeravanje znanja (kratke provjere u obliku kolokvija)	0,9			35%
seminarski rad	0,4			15%
završni usmeni ispit	0,5			25%
Ukupno	3			100%

Način oblikovanja konačne ocjene

U oblikovanju konačne ocjene za studente na jednopredmetnom studiju uzimaju se u obzir kontinuirano praćenje (aktivnost na nastavi, priprema za nastavni sat, reflektivni osvrt na nastavne sadržaje) s 25% udjela u konačnoj ocjeni, kontinuirano praćenje i provjeravanje znanja (kratke provjere u obliku kolokvija) s 35% udjela u konačnoj ocjeni, seminarski rad s

15% udjela u konačnoj ocjeni te završni usmeni ispit s 25% udjela u konačnoj ocjeni.

Primjer oblikovanja konačne ocjene za studente na jednopredmetnom studiju

Student je ostvario ocjenu 4 iz kontinuiranog praćenja (aktivnost na nastavi), ocjenu 2 iz kontinuiranog provjeravanja znanja (kolokviji), ocjenu 5 iz seminarskoga rada te ocjenu 2 iz završnog usmenog ispita i 3 iz završnog ispita. Konačna ocjena izračunava se prema formuli: $(akt. \times 0,25) + (kol. \times 0,35) + (sem \times 0,15) + (isp. \times 0,25)$.

U našem primjeru taj bi izračun izgledao ovako:

$(4 \times 0,25) + (2 \times 0,35) + (5 \times 0,15) + (2 \times 0,25) = 1 + 0,7 + 0,75 + 0,5 = 2,95 = 3$.

Konačna ocjena u ovome bi slučaju bila dobar (3).

Ostale informacije relevantne za praćenje rada studenta, vrednovanje i ocjenjivanje

Studenti su obvezni pohađati 70% svih održanih nastavnih sati. Studentima se vrednuju i ocjenjuju svi navedeni elementi praćenja njihova rada prema razrađenom načinu vrednovanja i ocjenjivanja za svaki element, a s kojima su studenti upoznati i koji su im javno dostupni. Studenti su za prolaznu konačnu ocjenu obvezni iz svakog pojedinog elemenata praćenja i provjeravanja koji se ocjenjuje ostvariti minimalnu prolaznu ocjenu dovoljan (2).

RAZRADA NAČINA VREDNOVANJA I OCJENJIVANJA

Element	Razina postignuća	Ocjena
<i>kontinuirano praćenje (aktivnost na nastavi, priprema za nastavni sat, reflektivni osvrt na nastavne sadržaje)</i>	Student redovito sudjeluje u svim raspravama na zadanu temu, redovito se priprema za nastavni sat, jasno zauzima i argumentirano brani vlastiti stav, poznaje materijalne činjenice, donosi zaključke i izvodi uzročno-posljedične veze.	5
	Student redovito sudjeluje u svim raspravama na zadanu temu, redovito se priprema za nastavni sat, zauzima vlastiti stav, ali ga ne brani argumentima utemeljenim na činjenicama i poznavanju teme; ne zaključuje samostalno, nego ponavlja zaključke iz literature, rijetko izvodi uzročno-posljedične veze.	4
	Student uglavnom sudjeluje u raspravama na zadanu temu, uglavnom se priprema za nastavni sat, ali rijetko zauzima svoj stav i ne brani ga argumentima, ne poznaje sve materijalne činjenice, ne donosi samostalne zaključke i izvodi uzročno-posljedične veze.	3
	Student rijetko sudjeluje u raspravama na zadanu temu, rijetko se priprema za nastavni sat, rijetko zauzima svoj stav i ne brani ga argumentima, poznaje tek manji dio materijalnih činjenica, ne donose samostalne zaključke i ne izvodi uzročno-posljedične veze.	2
	Student uopće ne sudjeluje u aktivnostima na nastavi, ne priprema se za nastavni sat.	1
<i>kontinuirano praćenje i provjeravanje znanja (kratke provjere u obliku kolokvija)</i>	Student je ostvario 91% do 100% točnih odgovora.	5
	Student je ostvario 81% do 90% točnih odgovora.	4
	Student je ostvario 71% do 80% točnih odgovora.	3
	Student je ostvario 61% do 70% točnih odgovora.	2
	Student je ostvario 0% do 60% točnih odgovora.	1
<i>seminarski rad</i>	Seminarski je rad iscrpan, formalno točno oblikovan, logički dobro strukturiran, činjenično točan, izražava originalan pristup temi, konzultirao je opsežnu relevantnu literaturu i pravopisno je točan.	5
	Seminarski rad obradio je najvažnije činjenice vezane uz temu, zadovoljava formalne kriterije, ne izražava originalan pristup temi, postoje manje pogreške u logičkom strukturiranju sadržaja, korištena literatura nije recentna i postoje manje pravopisne pogreške.	4

	Seminarski rad izostavio je neke važne činjenice vezane uz temu, tema je dijelom promašena, logički je loše strukturiran, zadovoljava formalne kriterije, ne izražava originalan pristup temi, korišten je manji broj bibliografskih jedinica od preporučenoga, literatura dijelom nije relevantna i recentna, postoje pravopisne pogreške.	3
	Seminarski rad izostavio je više važnih činjenica vezanih uz temu, tema je većim dijelom promašena, uočene su značajnije pogreške na sadržajnom planu, logički je loše strukturiran, formalne kriterije zadovoljava samo djelomice, ne izražava originalan pristup temi, koristi se minimalnim brojem bibliografskih jedinica, literatura je zastarjela i nije relevantna, uočene su veće gramatičke pogreške.	2
	Student nije napisao ni izložio seminarski rad.	1

PRIMJER 4. Književnost i film (1 + 0 + 1)

NAČIN VREDNOVANJA I OCJENJIVANJA

Oblici praćenja i provjeravanja	usmeno	pismeno	X	usmeno i pismeno
Elementi praćenja i provjeravanja	opterećenje u ECTS		udio (%) u ocjeni	
pohađanje nastave	0,75		0%	
kontinuirano povjeravanje znanja (kvizovi)	0,25		10%	
seminarski rad	0,65		30 %	
izlaganje	0,65		30%	
završni pismeni ispit	0,70		30 %	
Ukupno	3		100 %	
Način oblikovanja konačne ocjene				
Iz svih elemenata praćenja i provjeravanja student može ostvariti maksimalno 100 ocjenskih bodova, što čini 100% ocjene. Za prolaznu ocjenu student treba ostvariti minimalno 60 ocjenskih bodova ili 60% ocjene. Skala je ocjenjivanja sljedeća: 60% - 69,9% = dovoljan (2), 70% - 79,9% = dobar (3), 80% - 89,9% = vrlo dobar (4), 90% - 100% = izvrstan (5).				
Ostale informacije relevantne za praćenje rada studenta, vrednovanje i ocjenjivanje				
Studenti su obvezni pohađati 70 % održanih nastavnih sati. Ako student ima 5 ili više izostanaka (jedan izostanak iznosi 2 nastavna sata), neće dobiti potpis, kao ni ukoliko ukupno ostvari manje od 40% ocjene. Plagiranje se kažnjava ocjenom 0% za seminarski rad bez mogućnosti popravka. Prepisivanje tijekom ispita kažnjava se oduzimanjem ispita bez mogućnosti ponovnog pisanja i za taj ispit student dobiva ocjenu 0%.				

RAZRADA NAČINA VREDNOVANJA I OCJENJIVANJA

Kvizovi

Kvizovi se sastoje od 5 kratkih pitanja. Svaki točan odgovor donosi 1 bod. Postotak uspjeha na kvizovima izračunava se na kraju semestra tako da se broj ostvarenih bodova podijeli s ukupnim maksimalnim mogućim brojem bodova te pomnoži s 10 kako bi se dobio postotak. Koliko bodova student ostvari, toliku ocjenu dobiva.

Izlaganje

Student priprema izlaganje koje drži u okviru seminarske nastave. Usmeno izlaganje ocjenjuje se prema dolje navedenim elementima:

Element	Razrada elemenata vrednovanja	Bodovi
Sadržaj (do 10)	Izlaganje je oblikovano na odgovarajući način (primjeren uvod, dobro	do 2

bodova)	strukturiran glavni dio, logičan zaključak).	
	Izlaganje obuhvaća sve bitne činjenice vezane uz zadanu temu. Temeljne ideje, pojmovi i problemi obrađeni su na primjeren način. Koristi se odgovarajuća terminologija.	do 2
	Izlaganje je napravljeno na temelju primarne i adekvatne sekundarne literature (bez uporabe neprovjerenih ili od nastavnika neodobrenih sadržaja s interneta).	do 4
	Izlaganje sadržava i zaključke do kojih je izlagač samostalno došao proučavajući zadanu temu. Sadržaj se povezuje s prije obrađenim temama. Student pokazuje kako vlada materijom.	do 2
<i>Usmeno izražavanje na engleskom jeziku</i> (do 10 bodova)	Student govori tečno i artikulirano, primjerenim engleskim jezikom.	do 6
	Student se koristi stručnim terminima, ne zamjenjuje ih jednostavnijim sinonimima.	do 2
	Student pravilno izgovara vlastita imena na engleskom jeziku, kao i novonaučene riječi te stručne termine.	do 2
<i>Način izlaganja</i> (do 5 bodova)	Uručak i <i>PowerPoint</i> -prezentacija (ukoliko postoji) oblikovani su u skladu s uputama (izgled, potrebne informacije, popis literature, jezična točnost, primjereno oblikovanje ponuđenih sadržaja).	2
	Izlagač komunicira s publikom na prihvatljiv način (glasnoća, ton, brzina izlaganja).	2
	Izlagač se primjereno koristi govorom tijela (usmjerenost prema publici, pravilna uporaba gesta, bez „tikova“ koji ometaju pažnju publike (dodirivanje kose, lica i sl.)).	1
<i>Rasprava</i> (do 10 bodova)	Student postavlja publici primjerena pitanja koja uspješno potiču na raspravu vezanu uz izloženu temu.	do 5
	Postavljena pitanja ukazuju publici/slušateljima na najvažnije točke vezane uz izloženu temu.	do 2
	Student samostalno postavlja primjerena potpitanja publici u slučaju potrebe.	do 3

Ostvareni bodovi zbrajaju se i preračunavaju u ukupni udio u završnoj ocjeni (najviše 30%).

Seminarski rad

Seminarski rad student piše samostalno izvan nastave te ga predaje nastavniku u dogovoreno vrijeme. Seminarski rad ocjenjuje se prema sljedećim elementima:

Element	Razrada elemenata vrednovanja	Bodovi
<i>Pravodobno predavanje rada</i>	Student rad predaje na vrijeme.	5
	Student kasni s predajom rada.	0
<i>Teza i naslov</i> (do 5 bodova)	Teza je jasno i eksplicitno oblikovana. Teza se nalazi u uvodnom odlomku i u skladu je sa naslovom i zaključkom rada.	do 4
	Student je odabrao primjeren naslov za svoj rad (specifičan i konkretan, a ne preopćenit).	1
<i>Oblik i stil</i> (do 5 bodova)	Student je tekst raspodijelio u logične odlomke (uvod, razrada – više odlomaka od kojih svaki obrađuje poseban argument/primjer, zaključak).	do 3
	Student slijedi pravila MLA-stila oblikovanja pisanog teksta (zaglavlje, obrojčavanje stranica, font i sl.).	do 2
<i>Razrada</i> (do 5 bodova)	Student se koristi jasnim i uvjerljivim argumentima utemeljenim na primjerima/dokazima. U radu postoji logičan slijed argumentacije.	do 5
<i>Uporaba literature</i>	Student se pravilno i u adekvatnoj mjeri koristi primarnim i sekundarnim izvorima u radu.	do 2
	Student se pridržava pravila MLA-stila za navođenje primarnih i sekundarnih izvora (kako u tekstu tako i u popisu literature).	do 3
<i>Jezična točnost</i>	Student se koristi primjerenim (formalnim, stručnim, akademskim)	do 5

vokabularom te poštuje gramatička i pravopisna pravila.

Završni pismeni ispit

Završni pismeni ispit sastoji se od niza zadataka koji sadržajno ravnomjerno pokrivaju cjelokupno nastavno gradivo. U pravilu se radi o zadacima esejskog tipa (svako pitanje zahtijeva duži ili kraći pisani odgovor). Završni pismeni ispit nosi 100 bodova. Ostvareni broj bodova preračunava se u ukupni udio u završnoj ocjeni (najviše 30%).

PRIMJER 5. Testiranje i vrednovanje komunikacijske kompetencije (1 + 0 + 2)

NAČIN VREDNOVANJA I OCJENJIVANJA

Oblici praćenja i provjeravanja	usmeno	pismeno	X	usmeno i pismeno
Elementi praćenja i provjeravanja	opterećenje u ECTS		udio (%) u ocjeni	
pohađanje nastave	1,1			-
kontinuirano praćenje	0,5			15 %
kontinuirano provjeravanje znanja	1,4			50 %
seminarski rad	1			35 %
Ukupno	4			100 %
Način oblikovanja konačne ocjene				
Iz svih elemenata praćenja i provjeravanja student može ostvariti maksimalno 100 ocjenskih bodova, što čini 100% ocjene. Za prolaznu ocjenu student treba ostvariti minimalno 60 ocjenskih bodova ili 60% ocjene. Skala je ocjenjivanja sljedeća: 60% - 69,9% = dovoljan (2), 70% - 79,9% = dobar (3), 80% - 89,9% = vrlo dobar (4), 90% - 100% = izvrstan (5).				
Ostale informacije relevantne za praćenje rada studenta, vrednovanje i ocjenjivanje				
Studenti su obvezni pohađati 70% održanih nastavnih sati i tijekom semestra riješiti 5 zadataka kojima se provjerava znanje studenata o načelima izrade i zadataka i kriterija ocjenjivanja.				

RAZRADA NAČINA VREDNOVANJA I OCJENJIVANJA

Kontinuirano praćenje (15 bodova)

Prati se aktivnost na nastavi i kvalitetan prinos raspravi na temelju pročitane literature i sadržaja iznesenih na prethodnim satima. U tom segmentu student može dobiti maksimalno 10 bodova u semestru. Osim toga, student tijekom semestra dobiva 5 zadataka koje izrađuje samostalno. Za svaki zadatak koji je predan na vrijeme dobiva jedan bod (ukupno 5 bodova).

Kontinuirano provjeravanje znanja (50 bodova)

Tijekom semestra student dobiva 5 zadataka. Zadacima se provjerava poznavanje i primjena načela i pravila u izradi zadataka. Svaki se zadatak vrednuje s maksimalno 10 bodova, a s obzirom na broj i vrstu pogrešaka u zadatku.

Seminarski rad (35 bodova)

Usmena prezentacija seminarskog rada vrednuje se s maksimalno 5 bodova, a s obzirom na kvalitetu prezentacije (jasnoća sadržaja i načina iznošenja sadržaja).

Pisani seminarski rad vrednuje se s obzirom na četiri kriterija koji nose sljedeći broj bodova:

razrada – 5 bodova

oblikovanje rada – 5 bodova

kvaliteta zadataka – 10 bodova

kvaliteta analize zadataka – 10 bodova.

Opis izvedbe zadatka u okviru svakog kriterija i za svaku razinu postignuća dan je u sljedećoj tablici:

Bodovi	Razrada	Oblikovanje rada	Bodovi	Kvaliteta zadataka	Kvaliteta analize zadataka
5	Svi elementi opisa zadataka i analize zadataka opširno su razrađeni.	Nema jezičnih pogrešaka i pogrešaka u strukturi rada	10-9	Tek je jedna do dvije manje pogreške pri izradi zadataka.	Analiza je kvalitete zadataka vrlo dobra. Student je u potpunosti svjestan pogrešaka koje je napravio u izradi zadataka i pokazuje da zna kako ih otkloniti.
4	Gotovo svi elementi opisa zadataka i analize zadataka opširno su razrađeni.	Malo jezičnih pogrešaka i pogrešaka u strukturi rada.	8-7	Pri izradi zadataka nastalo je nekoliko manjih pogrešaka.	Analiza je kvalitete zadataka dobra. Student je uglavnom svjestan pogrešaka nastalih u izradi zadataka i pokazuje da zna kako otkloniti uočene pogreške.
3	Nekoliko elementa opisa zadataka i analize zadataka samo je djelomično razrađeno.	Dosta jezičnih pogrešaka i pogrešaka u strukturi rada.	6-5	Zadaci sadrže jednu do dvije veće pogreške koje se mogu otkloniti.	Analiza je kvalitete zadataka slaba. Student je uglavnom svjestan pogrešaka nastalih u izradi zadataka, ali gotovo uopće ne pokazuje da zna kako ih otkloniti.
2	Neki elementi opisa zadataka i analize zadataka nisu razrađeni.	Puno jezičnih pogrešaka i pogrešaka u strukturi rada.	4-3	Zadaci sadrže više većih pogrešaka, ali se one mogu otkloniti.	Student je napravio analizu postignuća učenika na zadatku (što nije bio cilj seminarskog rada), ali nije napravio analizu kvalitete zadataka ili je ona vrlo loša. Gotovo uopće ne uočava pogreške koje je napravio u izradi zadataka, a za one koje je uočio ne pokazuje da bi ih znao otkloniti.
1	Opis zadataka i analiza zadataka nisu jasni jer u većini elemenata nedostaju ključni sadržaji.	Toliko je pogrešaka da bi rad trebalo preraditi.	2-1	Zadaci se moraju gotovo u potpunosti promijeniti.	Student je dijelom napravio analizu postignuća učenika na zadatku, ali uopće ne uočava niz pogrešaka koje je napravio u izradi zadataka te ne pokazuje razumijevanje za njih.
0	Rad nije predan ili nije čitak.				

PRIMJER 6. Psihologija osoba s posebnim potrebama (1 + 1 + 0)

NAČIN VREDNOVANJA I OCJENJIVANJA

Oblici praćenja i provjeravanja	usmeno	pismeno	X	usmeno i pismeno
Elementi praćenja i provjeravanja	opterećenje u ECTS		udio (%) u ocjeni	
pohađanje nastave	0,75		-	
praktična aktivnost	0,5		15 %	
aktivnost na nastavi	0,5		15 %	
završni pismeni ispit	1,25		70 %	

Ukupno	3	100 %
Način oblikovanja konačne ocjene		
<p>Iz svih elemenata praćenja i provjeravanja student može ostvariti maksimalno 100 ocjenskih bodova, što čini 100 % ocjene.</p> <p>Ocjene se izračunavaju na slijedeći način: (praktična aktivnost x 0,15) + (aktivnost na nastavi x 0,15) + (ispit x 0,70).</p> <p><u>Primjer izračunavanja ocjene:</u> praktična aktivnost – 5 aktivnost na nastavi – 5 završni pismeni ispit – 3.</p> <p>$(5 \times 0,15) + (5 \times 0,15) + (3 \times 0,70) = 0,75 + 0,75 + 2,1 = 3,6$</p> <p>Konačna ocjena 3,6 → Vrlo dobar (4)</p>		
Ostale informacije relevantne za praćenje rada studenta, vrednovanje i ocjenjivanje		
<p>Studenti su obavezni pohađati 70% održanih nastavnih sati i obaviti zadatak praktične aktivnosti i aktivnosti na nastavi (povezani – praktična aktivnost i izvještaj na nastavi) barem za ocjenu dovoljan (2).</p>		

RAZRADA NAČINA VREDNOVANJA I OCJENJIVANJA

Element	Razrada elemenata vrednovanja	Ocjena
<i>Praktična aktivnost</i>	Student je obavio sve aktivnosti te pokazao kreativnost i inicijativu u praktičnom radu.	5
	Student je obavio aktivnosti prema uputama, ali bez vlastitog kreativnog angažmana u interakciji s korisnicima.	4
	Student je obavio aktivnost, ali s minimalnim trudom (površno sudjelovanje i interakcija s korisnicima).	3
	Student je sudjelovao samo u pripremnim aktivnostima, a zadatak je samo djelomično obavljen.	2
	Nije obavljena (student nije obavio zadatak).	1
<i>Aktivnost na nastavi</i>	Prezentacija je vremenski adekvatna, primjerena temi i interaktivna. Sadržaj se povezuje s prije obrađenim temama. Daje sve relevantne informacije i pruža kritički osvrt.	5
	Prezentacija je vremenski adekvatna i uglavnom primjerena temi. Prenesene su važne informacije, metoda rada, korišteni postupci i opisane karakteristike korisnika praktične aktivnosti. Nedostaje kritički osvrt i interaktivnost.	4
	Prezentacija ima preglednu strukturu, ali ne djeluje cjelovito. Temeljne ideje, svrha i rezultati praktične aktivnosti samo su djelomično izneseni i argumentirani.	3
	Prezentacija je u okviru propisanog vremena, ali je kratka i neadekvatna. Vrlo površno i neinformativno izneseni rezultati aktivnosti.	2
	Prezentacija nije obavljena.	1

PREPORUČENA LITERATURA

Bachman, Lyle F. i Palmer, Adrian S. (1996.) *Language Testing in Practice: Designing and Developing Useful Language Tests*. Oxford etc.: Oxford University Press.

Bachman, Lyle F. i Palmer, Adrian S. (2010.) *Language Assessment in Practice*. Oxford etc.: Oxford University Press.

Brown, Douglas H. i Priyanvada Abeywickrama (2010.) *Language Assessment. Principles and Classroom Practices* (2. izdanje). White Planis, NY: Pearson Longman.

Brown, Sally i Glasner, Angela (2003.) *Assessment Matters in Higher Education Choosing and Using Diverse Approaches*. Philadelphia: The Society for Research into Higher Education, Open University Press.